

*Kdeže ju uvidím
a v ktorej krajine?
– Na listoch z javora,
v šumivej lieštine,*

*vo zvlnení trávy,
dúšky, rozmarínu,
zakaždým ti vraví
mäkkým hlasom: Synu!*

*Pozri, na tej lúčke
koľká kvetín krása!
V každej tvoja mati
tebe usmieva sa.*

*Iba keď slniečko
čierny mrak začloní,
vtedy mat' nad tebou
horké slzy roní.*

*Ale i tie slzy
mení na bystrinu,
aby si v nej počul
tú reč materinu.*

*Ej, vetrik, vetriček,
kde je tvoje hniezdo?
– Tam nad Bielou skalou,
pod oblohou hviezdou.*

*Ty sem nedoletíš,
nemáš moje kriela,
iba tvoja mati,
tvoja mati biela...*

(Liptovská píšťala)

¹ krielo (bás.) – krídlo

ÚLOHY

1. Určte, ktorá z troch základných tém poémy *Po rokoch* dominuje v uvedenom úryvku. (Pozri kapitolu *Andrej Plávka* v *Príručke slovenskej literatúry pre stredoškólkov*.)

2. Vyznačte strofy, v ktorých Plávka zámerne využíva básnické postupy ľudovej slovesnosti.

3. Iba jeden z nasledujúcich výrazových prostriedkov ľudových piesní sa v uvedenom úryvku nevyskytuje. Ktorý to je?

- a) dialóg
- b) oslovenie neživotných predmetov, personifikácie
- c) zdobneniny
- d) opakovanie slov, najmä epizeuxy
- e) prirovnania
- f) epiteta

4. Spojenia typu *čierny mrak*, *hviezdna obloha*, *horké slzy* sa zaradujú

- a) k ozdobným prívlastkom.
- b) k stálym prívlastkom.

(Pozri heslo *epiteton* v *Slovníku literárnovedných termínov*.)